

Ion I. Moța

CORRESPONDENȚA
CU WELT-DIENST
(1934 - 1936)

Colecția EUROPA München

CORRESPONDENȚA
CU WELT-DIENST
(1934-1936)

EDITAT DE DR. GHEORGHE MĂDĂRĂȘ

Ion I. Moța

**CORRESPONDENȚA
CU WELT-DIENST
(1934 - 1936)**

Colecția EUROPA München

Ediție bilingue româno-franceză

Tiraj: 1000 exemplare

Copyright 2000 by Ion Mării,
D-85757 Karlsfeld, Grünlandstraße 7
Printed in Germany

Ionel Moța și Vasile Marin pe vaporul "Monte Olivia" în drum spre Spania la 1 Decembrie 1936. – Pagina următoare: Corneliu Codreanu, însoțit de Traian Cotigă, salută defilarea Studențimii legionare. – București, 10 Decembrie 1934.

PREFAȚĂ

Constantin Papanace, primul editor¹ al corespondenței întreținute de Ion I. Moța cu *Serviciul Mondial* din Erfurt, susținea pe drept că valoarea documentară a acestui epistolar este considerabilă. Dacă Papanace, într'un Cuvânt Introductiv, folosea prilejul ca să "insiste puțin asupra a trei probleme" privitoare la doctrina și la istoria Mișcării Legionare, din partea noastră ne vom opri puțin asupra câtorva alte elemente interesante care se ivesc din documentația de față.

"Serviciul Mondial", *Welt-Dienst*², era numele organismului înființat în 1933 de Ulrich Fleischhauer, un colonel pensionar, discipol al lui Theodor Fritsch și prieten al lui Dietrich Eckart, care în 1919 înființase la Erfurt editura U.

¹ Constantin Papanace a publicat în 1954 o broșură policopiată, ca Nr. 10 din "Biblioteca verde" editată de el. Pe coperta (impriată) se pot citi datele următoare: Ion I. Moța, *Correspondența cu "Serviciul Mondial" (1934-1936)*, cu introducere de Constantin Papanace, Editura "Armatolii", Cetatea Eternă 1954. Textul broșurii a fost tradus integral în limba italiană: Ion Motza, *Corrispondenza col Welt-Dienst (1934-1936)*, traducere și prefață de Claudio Mutti, Edizioni all'insegna del Veltro, Parma 1996.

² Asupra *Welt-Dienst*-ului, a se vedea: W. BONDY, *Racketeers of Hatred. Julius Streicher and the Jew-baiters' International*, London 1946, pp. 66-105; Z.A.B. ZEMAN, *Nazi Propaganda*, London 1964, pp. 72-73; O.J. ROGGE, *The Official German Report*, New York 1961, pp. 76-78.

Bodung. În 1933 Fleischhauer stabilise legături în mai multe țări (Olanda, Belgia, Luxemburg, Elveția, Austria, Ungaria) în vederea creerii unui "Birou de asistență tehnică" specializat în culegerea de știri despre activitățile iudaismului, în contrainformație și propagandă. *Welt-Dienst*-ul a putut să beneficieze de finanțare din partea Ministerului de Propagandă și, începând din 1937, din partea Biroului de politică externă dirijat de Rosenberg. După declarațiile conținute într'un text programatic, "*Serviciul Mondial* luptă pentru concordia între popoare și menținerea păcii între națiunile civilizate; de fapt, numai pacea este garanția adevăratei civilizații și a adevăratei omenii, este garanția unei dezvoltări superioare a genului omenesc, este izvor de bunăstare pentru toate popoarele. Unți în această luptă, niște patrioți din toată lumea, gata de orice jertfă, s'au organizat ca să permită *Serviciului Mondial* să-și îndeplinească acțiunea culturală, și asta într'o totală independență față de orice guvern". În plus, Centrul de la Erfurt publica un buletin bilunar, și acesta cu titlul de *Welt-Dienst*, care își propunea să-i "lămurească pe Creștinii prost informați, independent de statul sau țara căreia aparțin". Acest periodic, la fel ca broșurile scoase ca suplimente, era publicat în mai multe limbi: de la "trei limbi" pomenite în epistolarul de față s'a ajuns la cele optsprezece din perioada de război. În sfârșit, *Welt-Dienst* organiza întruniri rezervate, la care interveneau reprezentanți ai mai multor țări: la conferința din Erfurt din 1937 au participat delegați din douăzeci și două de țări.

Printre personalitățile care au avut legături cu *Welt-Dienst* și pe care le găsim menționate în epistolarul de față, se află și Monsignorul Umberto Benigni (1862-1934)³. "Viguroasă

³ Asupra Monsignorului Benigni, a se vedea: F. ANTONELLI (îngrijitor), *Romanae Beatificationis et Canonizationis Servi Dei Pii Papae X*, Città del Vaticano 1950, pp. 197-205; P. SCOPPOLA, *Dizionario biografico degli*

personalitate cu mai multe activități"⁴, Benigni fusese, în veacul nouăsprezecilea, "unul dintre primii social-creștini italieni de nivel european"⁵. Scriitor fecund, în special autor al unei monumentale *Storia sociale della Chiesa* (7 volume, Milano 1907-1933), la începutul veacului al douăzecilea a devenit, vorba lui Giovanni Spadolini, "geniul malefic al lui Pius X"⁶, a cărui luptă antimodernistă a sprijinit-o, creând "un fel de contramasonerie, în scopul de a contrasta infiltrarea sectară în Biserică"⁷. "Serviciul Secret" organizat de Msgr. Benigni s'a numit *Sodalitium Pianum* (ca un omagiu lui Pius V, sfântul ocrotitor al papei contemporan) și a vrut să fie "adversar nu numai al Revoluției iacobine și al radicalismului sectar, dar și al liberalismului religios și social la fel"⁸, de vreme ce-i arăta pe inamicii de dinafară și de dinăuntru ai Bisericii Catolice: "Cei de dinafară (sectele iudaico-masonice și aliații lor direcți) se află în mâinile Puterii Centrale a Sectei, cei de dinăuntru (moderniștii, demoliberalii ș.a.m.d.) sunt mijloace conștiente sau inconștiente ale acesteia din urmă pentru infiltrarea între

italiani, Roma 1966, vol. VIII, pp. 506-508; *Encyclopaedia Universalis*, vol. XVIII, 1974; É. POULAT, *Intégrisme et catholicisme intégral. Un réseau secret international antimoderniste: La "Sapinière"*, Paris 1969; É. POULAT, *Catholicisme, démocratie et socialisme. Le mouvement catholique et Mgr. Benigni de la naissance du socialisme à la victoire du fascisme*, Tournai 1977; M.T. PICHETTO, *Alle radici dell'odio. Preziosi e Benigni antisemiti*, Milano 1983.

⁴ J. ROBIN, *Les sociétés secrètes au rendez-vous de l'Apocalypse*, Paris 1985, p. 104.

⁵ G. VANNONI, *Le società segrete dal Seicento al Novecento*, Firenze 1985, p. 258.

⁶ G. SPADOLINI (îngrijitor), *Il cardinale Gasparri e la questione romana*, Firenze 1972, p. 27.

⁷ G. VANNONI, *Massoneria, Facismo e Chiesa cattolica*, Bari 1979, p. 171.

⁸ Intinse pasaje din textul programatic al *Sodalitium*-ului *Pianum* se află în articolul lui U. CARANDINO, *Il Sodalitium Pianum di Mons. Benigni (prima parte)*, "La Tradizione Cattolica" (Torino), a. VII, n. 1 (28), 1996, pp. 27-32.

catolici și descompunerea lor.”⁹ Activitatea *Sodalitium*-ului s’a terminat odată cu ”moartea lui Pius X și cu influența iezuiților în Vatican [...]”; dar Prelatul a continuat să lupte ca răsleț, valorificând legăturile internaționale stabilite în perioada de aur”¹⁰. Deci, ”ca răsleț”, la trei ani după ce ierarhia bisericească decretase desființarea *Sodalitium*-ului, Msgr. Benigni s’a întâlnit cu Ion Moța la Budapesta. Evident, Monsignorul era mult mai puțin mărginit și mult mai puțin fanatic decât mulți ”integraliști”, dacă se învoia să stabilească un contact cu fiul unui preot greco-ortodox ...

În aceeași perioadă, întrevăzând ”posibilitatea de a se folosi de poliția fascistă ca de o putere laică, ca să nu-și mărginească activitatea antimasonică la domeniul opiniei publice”¹¹ Monsignorul preda Sigurantei Publice dosare special rezervate”. Tot ”ca răsleț”, e foarte probabil, el și-a întreținut relațiile cu Centrul de la Erfurt; în mod verosimil, acesta din urmă a trebuit să se avanteze de experiența adunată de Msgr. Benigni într’o activitate care, oarecum, o anticipase pe aceea desfășurată de *Welt-Dienst*. În primii ani ai veacului, într’adevăr, Monsignorul înființase *Corrispondenza Romana*, ce urma să devină *La Correspondance de Rome*; era vorba, după cuvintele cu care se prezinta buletinul însuși, de ”o publicație de știri și comentarii, pe jumătate ziar și pe jumătate simplă agenție de presă. Nu este periodică, dar apare aproape zilnic, în afară de suplimentele extraordinare. *La Correspondance de Rome* apare în limba franceză; totuși ea va publica, în alte limbi și potrivit ocaziilor, comentarii și suplimente de însemnătate particulară”¹².

⁹ *Ibidem*.

¹⁰ G. VANNONI, *Le società segrete*, cit., p. 258.

¹¹ G. VANNONI, *Ibidem*. p. 258-259.

¹² J. ROBIN, *Les sociétés secrètes au rendez-vous de l’Apocalypse*, cit., p. 105.

La zece luni după moartea Monsignorului Benigni, are loc la Montreux (16 și 17 Decembrie 1934) Congresul organizat de *Comitetele de Acțiune pentru Universalitatea Romei*, la care Ion Moța ia parte în calitate de reprezentant al Mișcării Legionare. Scrisorile pe care cu acel prilej Moța și corespondentul său de la Erfurt și le trimit reciproc ne arată diferența de perspective a congresiștilor cu privire la chestiunea evrească. Moța îi pomenește, în special, pe Hoornaert și Mercouris, ”care aveau concepții deplorabile, poate și de origine suspectă”, și pe Somville și Meyer, ”care erau absolut sioniști, sută la sută, și buni cunoscători ai problemei”. Paul Hoornaert, de la *Légion National Belge*, îi distinsese pe Evreii ”integrați”, asimilați și leali, de Ereii ”internaționali”, agenți ai masoneriei internaționale; numai cei din urmă trebuiau să fie denunțați și atacați. Georgios Mercouris, fost ministru și șef al unei mișcări social-naționaliste grecești, exprimându-se după o linie de idei împărțită de delegații din Italia, Portugalia și Austria, se opusese la ”orice încercare de a face o declarație generală despre Evrei, susținând că era vorba de o chestiune pur interioară, diferită de o țară la alta; deci, în conformitate cu spiritul Congresului, fiecare nație trebuia lăsată să rezolve problema după dorința ei”¹³. În ce-l privește pe belgianul Somville, de la *Ligue corporative du travail*, acesta sprijinise cererea lui Moța, adică să fie făcută de Congres o declarație generală despre chestiunea evrească; dar și adăugase că, după părerea sa, soluția problemei ”putea să consistă în a da Evreilor o patrie a lor; prin urmare, prezentase posibilitatea să fie concedată Evreilor Palestina, ca să-și poată ’exprima civilizația lor proprie’ ”¹⁴. În sfârșit, Arnold Meyer, șef al *Frontului Negru* olandez, tre-

¹³ M.A. LEDEEN, *L’internazionale fascista*, Bari 1973, p. 158.

¹⁴ M.A. LEDEEN, *Ibidem*.

buia să fie într'adevăr reprezentantul unei organizații "neînsemnate și obscure" (după cum citim într'un raport trimis lui Ciano în 1935), dacă acest Front rezultă necunoscut pentru corespondentul german al lui Moța. În orice caz, "admirabilul domn Somville" și Arnold Meyer erau "absolut sioniști, sută la sută", în sensul că pentru ei chestiunea evreească putea să fie rezolvată prin transferarea Evreilor din țările europene în Palestina. Era aceeași soluție către care păreau să încline uneori legionarii români, când strigau: "Pentru Români România, pentru Jidani Palestina!" Dar nu trebuie neglijat faptul că de la începutul anilor treizeci Mișcarea Legionară a luat o poziție hotărât antisionistă, prin diverse materiale propagandistice fiind salutăta lupta Arabilor împotriva creerii unui stat evreesc în Palestina.

Pe de altă parte, cu o lună înainte de Congresul de la Montreux se declarase "sionist" și Benito Mussolini, care încă nu intrase pe drumul unei politici mediteraneene coerente, adică hotărât proarabe. În timpul unei întrevederi cu Nahoum Goldmann, Ducele spuse: "Dar voi trebuie să creați un Stat Evreesc. Eu sunt sionist, eu. Asta deja am spus-o doctorului Weizmann. Voi trebuie să creați un Stat adevărat (*un véritable État*), nu ridicola Vatră Națională care v'a fost oferită de Englezi. Eu vă voi ajuta să creați un Stat Evreesc."¹⁵ Atât întâlnirile lui Mussolini cu Weizmann și Goldmann cât și mai strânsele relații ale Ducelui cu Iabotinski și sioniștii revizioniști sunt explicate de Renzo De Felice în felul următor: "Cu prosionismul lui din anii 1933-1934 și într'o oarecare măsură și din primele luni ale lui 1935, Mussolini ținea să devină intermediar între Evrei și Arabi și

să substituie hegemonia sa celei englezești în Palestina (moștenind toate dificultățile și sarcinile corespondente); pe lângă aceasta ținea să-și câștige simpatii în Europa și în America, prezentându-se ca ocrotitor al Evreilor (dar fără să se expună prea mult, ca să nu și-i facă dușmani pe Arabi); în sfârșit, vroia să mărească tensiunea în Palestina, deci să creze, o spunem din nou, ulterioare dificultăți Angliei în unul din cele mai nevralgice puncte ale imperiului ei."¹⁶ În 1935, și Reinhardt Heydrich împărțea Evreii în două grupuri, adică sioniști și susținători ai asimilării, exprimându-și preferința către cei dintâi, pentru că "mărturisesc o concepție strict rasială și prin emigrare contribuiesc la clădirea propriului lor Stat evreesc [...] Urările noastre și bunăvoința noastră oficială se află cu ei"¹⁷. Și Alfred Rosenberg spunea: "Sionismul trebuie să fie viguros sprijinit, ca să fie transferată în Palestina, în fiecare an, o cotă de Evrei din Germania."¹⁸

Deci la mijlocul deceniului al patrulea înființarea unui stat evreesc în Palestina era dorită atât de cei care considerau dăunătoare pentru propriile lor țări prezența numeroaselor comunități evreești și tindeau către o "curățire etnică", cât și de cei care, dorind să lupte împotriva hegemoniei britanice, credeau posibilă o politică mediteraneană proevrească și proarabă în același timp. În primul caz era vorba, evident, de o poziție născută din exasperare; în al doilea caz, de o socoteală care vroia să fie machiavelică, dar era pur și simplu greșită. Aceeași greșeală a lui Mussolini, de altfel, o va comite URSS, când aceasta va favoriza nașterea așa-zisului "Stat Israel", legănându-se în iluzia că va putea face din el o bază

¹⁵ M. MICHAELIS, *Mussolini e la questione ebraica*, Milano 1982, p. 84. A se vedea și J. DRAENGER, *Nahoum Goldmann*, Paris 1956, II, p. 214 și urm.; N. GOLDMANN, *Memories*, London 1970, pp. 134-5 și 153-4; RENZO DE FELICE, *Il fascismo e l'Oriente*, Bologna 1988, p. 310.

¹⁶ R. DE FELICE, *Il fascismo e l'Oriente*, p. 149.

¹⁷ É. RATIER, *Les guerriers d'Israël*, Paris 1995, p. 78.

¹⁸ É. RATIER, *Ibidem*.

prosovietică în Marea Mediteraneană și un aliat în "războiul rece" împotriva Occidentului.

În România, desacordul față de "soluția" sionistă a fost manifestat în 1934 de filosoful Nae Ionescu, căruia Ion Moța, mai târziu, i-a încredințat propriul testament spiritual, înainte de a pleca spre frontul spaniol. În celebra Prefață la cartea lui Mihail Sebastian *De două mii de ani...*, Nae Ionescu a scris: "Există totuși o acțiune prin care Evreii au încercat să se smulgă soartei lor. E sionismul. Încercarea mi se pare însă cu totul confuză. Și acum, ce a vrut Theodor Herzl, și ce vrea sionismul? Să ia Ierusalimului nimbul lui mistic, caracterul lui de mit de până acum și să transforme acest oraș într-o capitală de stat cu ministere și cu siguranță generală? Se poate. Numai că nu s'ar realiza decât o experiență cu totul trecătoare, cum au fost întotdeauna așezările politice iudaice, iar, pe de altă parte, concretizându-se Ierusalimul, s'ar lua Evreilor din împrăștiere singurul centru de raliere al lor care le-a făcut posibilă viața până astăzi. Sionismul este, fără îndoială, o încercare de a rupe cercul de suferință al fatalității iudaice – dar o încercare care nu poate duce decât cel mult la un rezultat: pierderea Evreilor ca popor, prin sfărâmarea mitului ierusalimit. Sionismul? Sinucidere! Și asta trebuia să fie o soluție!"¹⁹.

În ce-l privește pe Moța, acest epistolar ar putea să ne lase impresia că el împărțea părerea "sioniștilor" Somville și Meyer; dar sigur nu era o părere prosionistă ceea ce el exprima cu fermitate deja cu zece ani mai devreme. Într'adevăr, publicând în românește *Protocoalele Înțelepților Sionului*, "Ion I. Moța, student", a comentat Introducerea lui Roger Lambelin cu următoarea notă de subsol: "Evreii erau împărțiți înainte de război în *sioniști* și *nesioniști*. Cei dintâi

¹⁹ NAE IONESCU, Prefață la M. Sebastian, *De două mii de ani...*, București 1990, pp. 22-24.

urmăreau întemeierea domniei jidovești asupra lumii, prin renașterea vechei împărății jidovești a Ierusalimului. Cei din urmă voiau același lucru, însă fără a mai reînvia regatul Palestinei, ci rămânând numai risipiți printre popoarele lumii, așa cum sunt azi. Acum, după război, aproape toți Jidanii sunt 'sionisti'." ²⁰

Deconspirând optiunea sionistă ca una din cele două tactici ale iudaismului mondial, studentul Ion Moța s'a ținut departe de cursa în care, la un moment dat, au riscat să cadă conducători de stat și șefi revoluționari.

Dar referirea la *Protocoalele Înțelepților Sionului* ne îndeamnă să ne oprim asupra unui episod despre care găsim o mărturisire în corespondența lui Moța cu *Welt-Dienst*: procesul de la Berna din 1934-1935. Să reamintim faptele. Pe ziua de 13 Iunie 1933 gruparea elvețiană *Front National* distribuia câteva exemplare din a treisprezecea ediție a *Protocoalelor*, traduse în germană de Theodor Fritsch²¹. Făcând apel la o lege confederală care interzicea publicarea și difuzarea de texte obscene, Uniunea Comunităților Israelite din Elveția și Comunitatea israelită din Berna i-au denunțat pe Theodor Fischer, director al ziarului *Eidgenossen*, pe muzicianul Silvio Schnell și pe trei alte persoane. Prima ședință de tribunal a avut loc în ziua de 16 Noembrie 1933. Președintele a numit o comisiune compusă din trei experți: profesorul de drept Arthur Baumgarten pentru acuzatori, pastorul Münchmeyer pentru acuzați și scriitorul C. A. Loosli ca expert al tribunalului. Dar pastorul Münchmeyer a dispărut în mod misterios, încât la ședința din 29 Octombrie 1934 acuzații au trebuit să vină fără expertul lor. Deci

²⁰ "Protocoalele" *Înțelepților Sionului*, traduse direct din rusește în franțuzește și precedate de o introducere de Roger Lambelin, în românește de Ion I. Moța, student, Orăștie 1923, p. 14, nota 1.

²¹ THEODOR FRITSCH, *Die zionistischen Protokolle*, Leipzig 1920.

apărarea a cerut o amânare și ședința următoare a fost fixată pe 29 Aprilie 1935. "Tinerii prieteni ai nostri din Elveția au încurcat afacerea prostește, pentru a ne chema în ajutor numai cu cinci zile înainte de ședința decisivă", îi scrie lui Ion Moța corespondentul din Erfurt la data de 28 Decembrie 1934. În numele "tinerilor prieteni din Elveția", a fost Ulrich von Roll *Gauleiter*-ul bernez al *Front*-ului *National*, cel care a cerut ajutorul Germanilor; dar puțin mai târziu, ca să nu fie prea dependent de *Reich*, von Roll a luat legătură și cu mama consulului general român la Berlin, adică cu înstărita prințesă Caragea, care locuia la Locarno-Monti și patrona activitățile unei "Ligi de apărare ariană" înființată de ea însăși. Deocamdată, pe când acuzații îl amânau și Centrul de la Erfurt se străduia cum putea, procesul se apropia de faza finală. La 14 Mai 1935 judecătorul Meyer a condamnat pe cei doi acuzați principali la o amendă, pentru difuzare de literatură obscenă. Recursul acuzaților a fost judecat de Curtea de Apel din Berna în toamna anului 1937: la 1 Noembrie decizia pronunțată în primă instanță a fost anulată, pentru că *Protocoalele* nu erau literatură obscenă. De această hotărîre, Ion Moța n'a putut să se bucure: în ziua de 13 Ianuarie a aceluiași an el căzuse pe câmpul de luptă, la Majadahonda.

CLAUDIO MUTTI

CUPRINSUL

Prefață, de Claudio Mutti	7
Introducere, de Constantin Papanace	17

PARTEA ÎNTÂIA

Scrisorile lui Ion I. Moța către <i>Serviciul Mondial</i> . .	29
---	----

PARTEA A DOUA

Raspunsurile <i>Serviciului Mondial</i> către Ion I. Moța	47
---	----

PARTEA A TREIA

Scrisorile lui Ion I. Moța traduse în românește. . .	69
Postfață: <i>Geneza și urmările Prigoanei din 1933</i> , de Constantin Papanace	87

De același autor

a apărut:

- 1^a ediție – *Cranii de Lemn*,
Editura Totul pentru Țară – Sibiu 1936
2^a ediție – Editura Totul pentru Țară – București 1937
3^a ediție – Editura Totul pentru Țară – București 1937
4^a ediție – Editura Mișcării Legionare – București 1940
5^a ediție – Colecția "Omul Nou" – Salzburg 1951
6^a ediție – Colecția "Omul Nou" – München 1970
7^a ediție – Colecția "Omul Nou" – Miami Beach,
[Fla. USA 1992]

În italiană:

- 1^a ediție – ION I. MOTȚA, *L'uomo nuovo*,
Edizioni di Ar – Padova 1978

În spaniolă:

- 1^a ediție – ION I. MOTȚA, *El hombre nuevo*,
Ediciones Ojeda – Barcelona 1999

- 1) *Testamentul lui Ion Moța*. Colecția Europa, München
1992. Au mai apărut apoi 3 ediții în limba italiană,
6 ediții în spaniolă și 2 ediții în germană.
- 2) *Corespondența cu Serviciul Mondial* [Welt-Dienst]
(1934-1936) – [ediție policopiată], Editura Armatolii,
Cetatea Eternă [Roma] 1954.
- 3) ION I. MOTȚA, *Corrispondenza col Welt-Dienst (1934-1936)*, Edizioni all'insegna del Veltro, Parma 1996.

Monumentul de la Majadahonda, inaugurat la 13 Septembrie 1970, în memoria eroilor legionari Ion Moța și Vasile Maria, căzuți pe frontul spaniol, la 13 Ianuarie 1937, pentru apărarea Creștinătății și pentru mântuirea Neamului Românesc.
Sanctuar și loc de pelerinaj pentru legionari și pentru toți naționaliștii din lume.